

Эсепле чыгъаруу

«Машук»: форумдан - жаш тѐлю къымылдаугъа

Россеини Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толу эркинликли келечиси «Машук» жаш тѐлю форумну къурау комитетини эсепле чыгъаруугъа аталган жыйылуун бардыргъанды.

сюню ИГИЛ-ни тизгинлерине къошула барууна «Машук» уллу тыйгъыч салады, деп айтырча тыйюлдо. Нек дегенде жаланда арт айны ичинде 25-лен, асламысы жаш адамла, Сириягъа кетерге тебиреген кезиуде тутулгъандыла, - деп чертгенди полпред. - Экстремизмге къажу юреш - ол властыны битеу органларыны, саулай жамаутны да баш борчларыды, алай форумну анга къошаргъа боллукъ юлюню ол юрешде алгъа атлам этерге болушуркъуду.

Форумгъа саулай да багъа биче, Сергей Меликов «Машук» лагерни майданларында эки айыкъны ишлеу бла чекленирге керек тыйюлдо, деп чертгенди. Ол тынгылы жаш тѐлю къымылдаугъа айланыргъа керекди. Ол жаны бла мадарла этиле да турадыла.

«Машук» аты болган къымылдау регистрацидан ѳтгенди. Аны ич структурасын къурау жаны бла да мадарла этиленди, - дегенди полпред. - Биз бийыл окъуна ол ишлеп башлар деп турабыз. Алай болса, жаланда форумну майданларында угъай, битеу округда да жаш тѐлю проекте бла байламлы ишни сау жылны бардыргъа онг чыгъарыкъды. Кесини магъанасына кѳре, ол къымылдау округда власть органлагъа, жер-жерли самоуправление органлагъа, бизнесге бла жамаут структуралагъа кадрла хазырлау мурдору боллукъду.

Тюбешуно ахырында Сергей Меликов жыйылгъанланы келир жылгъа шѳндюден хазырланып башларгъа чакыргъанды эмда ноябрьде «Машук-2016» форумну ишни концепциясын аны къолуна туттуругъа буюргъанды. Полпред тюбешууге къатышханлагъа ишни къураулуу эмда келишуулук халда бардыргъанлары ючюн жюрек ыразылыгъын билдиргенди эмда форумну партнѳрларыны, жаш тѐлю политиканы жашауда бардыргъан власть органланы келечилерине эмда дирекцияны къауумна ыспас письмола бергенди.

РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинликли келечисини пресс-службасы.

Аны башлай, Сергей Меликов форумну бийик даражада къураулуу уллу себеплик этгенлеге, артыкъда регионланы башчыларына, жюрек ыразылыгъын билдиргенди.

«Бийыл «Машукда» белгилеп айтырча торлениуле кѳп эдиле. Бурмай айттайым, ол керти окъуна аламан болгъанды, биз умут этгенча къураулуу эмда бийик даражада ѳтгенди, - деп чертгенди полпред. - Бир-бир ишле уа биз суннгандан эсе да тынгылы тамамлангандыла. Сѳз ючюн, чакырылган къонокъланы саны иги да кѳп болгъанды, конкурсланы къыйматлары ѳсгенди, билим беруу программала бир да болмагъанча бай эдиле, форумну юсюнден хапар билдирюу да тап къураулагъанды.

Лагерни иши биле-биле игиленингени юсюнден эки сменнге къатышханла да айтхандыла. Соруула берилген «машукчула» аламан жашуу болумларын къураудан, кураторланы эмда контроль этгенлени ишлеринден башлап билим беруу эмда культура программалагъа дери да 29 баш кѳрюмдюге кѳре бек бийик бѳш балл бергенди. Тинтиулени ахыр эсеплерине кѳре, бийылгъы форумгъа орта эсеп бла 4,7 балл тохташдырылгъанды.

Аны алайлыгъына уа жангылыкъла да себеплик этгенди. Бийыл «Машукгъа» къатышханланы рейтингин бардыруу системасы биринчи кѳре сыналгъанды эмда хайырлы болгъанын да кѳрѳзгенди. Отуздан артыкъ адам форумгъа тири къатышханлары эмда махтаугъа, торлю-торлю сау угъалагъа тийишли болгъандыла. Андан сора да, «Насийхатчылыкъ» деген жангы проект да биринчи кѳре синдирилгенди. Аны хайырындан проекттерин бийыл кѳп адамны аллында биринчи кѳре къоруулаулаулау болушургъа, аламан кѳллендирерге да онг чыкъгъанды.

Грантланы юслеринден айта, полпред жаш тѐлюню башламчылыкъларына бюджетден бѳлюннген ахча къалай къоратылгъанына дайым да контроль этерге кереклисин чертгенди.

«Айтып къояйым, «Машукда» хорлагъан проектеге ахча бѳлюуге энци эс бурлукъбуз, анга къаты контроль этерикбиз, - деп эсгертенди Сергей Меликов. - Бусагъатда экономика болум кыйынды, ол себепден хар капек да тергелликди. Грантлагъа деп бѳлюннген бюджет ахчаны уа, сѳз ючюн, школгъа керекли оборудованиеге къоратыргъа да

боллукъ эди. Алайды да, регионланы башчыларындан тилейме бу ишге жууаплы кѳзден къараргъа. Мен кесим тинтирикме къаллай бир ахча къоратылгъанын эмда не затха.

Полпредни орунбасары Михаил Ведерников а алгъын жыллада «Машукну» проекттерини конкурсна бюджетден бѳлюннген ахча тийишли жумушлагъа жоюлгъанына ишеки болгъанларын басманы юсю бла кѳпле айтханларын эсге салгъанды. Ма аллай оюмлагъа сылтау бермезге керекди, аны ючюн а конкурсну бардыруу амалларын бютюн ачыкъ этерге, грантла алгъанланы ишлерине контроль этюнюю кючлендирерге тийишлиди, дегенди.

Форумну билим беруу программасын юсюнден айта, полпред аны къурай туруп чакырылгъан къонокъланы бла экспертлени санына угъай, бек алгъа качествогъа эс бурургъа кереклисин чертгенди. «Машукдан» жаш адамла юйлерине не ниет бла, къаллай сѳзимле бла кетериклери ма анга кѳре боллукъду. Сергей Меликов, жыйылуугъа къатышханланы кезиулуу форумну къурай туруп, экстремизмге къажу юрешни математикасына да эс бурургъа чакыргъанды. -Шимал Кавказны жаш тѐлю-

Студент отрядла

Тюнене Нальчикге Амур областьда «Восточный» космодрому къурулушуна къатышхан студентлерибизни биринчи къаууму къайтханды. Жаш адамлагъа 400-жыллыкъны майданында жууукълары, танышлары тюбегенди.

«Восточныйге» дагъыда чакыргъандыла

«Россеини студент отрядлары» Битеуроссей жамаут организацианы Къабарты-Малкъарда регион бѳлюмюню таматасы Аслан Шафиев бизге билдиргенча, республикадан бу къурулушха 65 адам къатышханды. Ала Къабарты-Малкъар къырал университетде бла Къабарты-Малкъар къырал аграрный университетде окъугъандыла.

Бизни студентле Амур областьда эки айны тургъандыла. «Сиз билгенден, кѳп да бармай бу космодромдан «Союз-2» ракета учарыкъды. Ары дери уа къурулуш ишлени бошаргъа тийишлиди. Бюгюнлюкде уа анда битеу жумушла да графикге кѳре барадыла», - дегенди ол.

Аслан бизге билдиргенча, республикадан жаш адамла бу магъаналы объектде атларны иги жанындан айтдыргъандыла. РФ-ни Билим беруу министрствосундан эмда студент отрядланы ара штабындан аламан къурулушну ючюнчю бѳлюмюне чакыргъанлары да анга шагъатлыкъ этеди. Ол а 15 сентябрьден 25 октябрьге дери барлыкъды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жыйылыу

Бурунгулу Кюнлюм тирилгенди, жарыкъланганды

Шабат кюн Малкъарны эртегили эм сейрилик элленден биринде - Кюнлюмде - уллу жыйылуу болгъанды. Анга бу тийрени адамларыны туудукълары келгенди. Аны юсюнден хазырлыкъны башлардан алгъа тарыхыны юсюнден бир-эки сѳз айттайыкъ.

Кюнлюм бек эртте къураулау элледен бириди. Мында отуз юч тукум жашагъанды. Ол санда Абайлары, Мысакалары, Темиркъанлары, Бийкъанлары, Боташлары, Айдаболлары. Была таубилледиле. Мында бѳш бийик мекам барды. Аладан бири бюгюн-

люкде сакъланып турган Абай-Къалады. Ол онжетинчи ѳмюрге салыннганды. Аны сюетген киши Абайланы Алиймырзады. Жюз метр андан ѳргеракъда дагъыда бу тукумну бир къалалары барды. Ол а онтѳртюнчю-онбешинчи ѳмюрлерде ишленгенди. Бюгюнлюкде ол оюлуду. Къабыргаларында сакъланган жерлери барды.

Черек суугъа жууугъаракъда дагъыда бир оюлган журтну кѳребиз. Ол а Боташ-Къалады. Ол онжетинчи ѳмюрге ишленгенди. Андан сора да, бу тийреледе Малкъар-Къала, Кюнлюм-Къала, Болат-Къала бардыла. Аламан уа

XII-XIII ѳмюрлерде сюегенди. Акъсакъ Темирни аскерлери ойгъандыла. Андан сора жангыртылмагъандыла.

Къыркъ тѳртюнчю жылда уа эл саулай да кѳчюрюлдо. Ол да андан бери тюп болуп турады. Кѳп ѳмюрлени адам жашаган эл. Жолоучула анга башында къаласы бла жюз этажлы эл дегенди. Анга ушаган да этеди. Тюз да суу жагъасындан башланып тау этегине дери жетедиле юйле. Бек башында уа - аны ариулугъуна андан да уллу айтатлыкъ къошхан Абай-Къала.

Ахыры 2-чи бетдеди.

БАХЧАЧЫЛЫКЪ

Шатыкъ, татыулу алмаланы яшиклеге жыядыла

Бахсан районда «Юг-Агро-снаб» компания италиялы технологияла бла терк айныгъан терек бахча салгъанладан бириди. Жыл сайын аламан кенгерте барууны проектини чеклеринде бюгюнлюкде общество 600 гектарны хайырланады.

Бийыл орта эсеп бла бир гектардан 50-60 тонна алма алынырыкъды. Мында «Голден Делишес», «Грени Смит», «Гала», «Бреберн», «Джона-

гольд», «Фуджи» дегенча эм иги сортла ѳсдюрюледиле. «Тирлик не заманда эм къалай жыйылгъаны уллу магъаныны тутады. Ол шарт аны качествосуна, татыууна да себеплик этеди. Алмаланы жыйыргъа жангы, энчи техниканы хайырланабыз. Хар замандача, адам кючю да керекди. Ишчилени автобула бла къоношу элледен жюртебиз», - дейди баш агроном Казбек Налоев. Жангы технологияла кѳре,

алма тереклеге сууну тамычыла бла сугъарадыла. Буз уруудан сакъларча аула да бардыла. Жыл сайын терекчиле да орнатыладыла.

«Бюгюнлюкде Бахсан районда терк айныгъан терек бахчаланы саны 1200 гектаргъа жетерге аз къалгъанды. Саулай алып айтханда, республикада жангы садланы 40 проценти бизни райондадыла», - дейди муниципалитетни эл мюлк управлениасыны таматасы Хамидби Каскулов.

Бусагъатдагы амалла бла ишленген уллу холодильникледен алманы бир жылны къоркъуусуз сакъларгъа онг барды. Анга деп энчи пластмасс орунланы Бахсанда «Строймаш» сатыу-алуу юй чыгъарады. Тирлик августну аягындан тебиреп ноябрь айгъа дери жыйыллыкъды.

Бахсан районну администрациясыны пресс-службасы.

Жазылыу - 2016

Газета издається на балкарском языке с 1924 года. Интернет-версия: zamankbr.ru

Хурметли жамаут!

Биринчи сентябрьден 2016 жылны биринчи жарымына жазылуу кампания башланганды. Алайды да, почта связъны битеу бѳлюмлеринде эм почтамтлада кесигизни сюеген изданиларыгъызга жазылууну жарашдыргъа онгугъу барды. Бу ишни юсюнден керекли информацияны сиз почта связъны бѳлюмюню операторундан алыргъа боллукъсуз.

КЪМР-ни Почта связъны федеральный управлениасы.

Бизни индексибиз - 51532

Магъаналы объектеде къоркъуусулукъ тийишлисича жалчытылыныпды 2 бет	Шимал Кавказ кюн сайын 2 бет	Тиширууны жюреги излеген - айбатлыкъды 3 бет	«Сабийлени хунерлерин эслерге, аламан айнытыргъа итинебиз» 3 бет	Водительлеге таплыкъгъа къуралган юй 4 бет	Ишлей, солуй да биледиле 4 бет
--	---------------------------------	---	---	---	-----------------------------------

Бурунгулу Кюнлюм тирилгенди, жарыкъланганды

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Бююнлюкде бурунгу элге кьараргъа кепле келедиле. Барысы да кьалагъа барадыла. Кеслерин тап журютгенле да бардыла. Алай бир-бирле хуналаны оядыла. Бир жыл кьаланы да баш жанын бузгъан эдиле. Алай этиле барса, элни кьалгъан ызлары да жокь болургъа кьоркьу бар эди. Аны кьайгъысын этип, «Ассия» фонд шабат кюн анда жыйылыу кьурагъанды. Бу элде жашагъан тукьумланы туудукьларын чакьыргъанды. Белгили тойчула, жырчыла, жазычула, кьырал кьуллукьчула да келгендиле.

Гитче сабийледен башлап чал-баш акьсакълалгъа дери бек кеп адам бар эди. Кьарт шаптал тереклени кьатларында чатырла да орнатылгъандыла. Ашханалары да бар. Берлакьда кьазанла асылып, бирлеринде плуу бише, экинчилеринде - эт. Айран, боза, тюрлю-тюрлю татлы суусалпа да.

Жыйылыуу «Ассия» фондну таматасы Жангоразланы Мухаммат ачды. «Бююн бери алгъын бу элде жашагъан тукьумланы туудукьлары келгендиле. Ата-бабаларыны журтлары эсгерирге, билирге, бир бирни таныргъа, байламлыкь журютюрге. Мындан сора да бардыла бу ауузда тюрлю тургъан элде. Биз башлагъан иш, тереге айлань, аланы адамлары да жыйыла турурла. Ким биледи, эски юйлерин жангыртыргъа сюйгенле да табылурла. Бу кьуру журт тюрлю, миллетибизни эсгертемесиди. Аны сакъларгъа керекбиз», - дегенди ол.

Андан сора Забакъланы Рамазан селешди: «Хурметли эгечле, кьарындашла. Бурун бу элде жашагъанла ариу адет, ыз кьойгъан эдиле. Биз аланы мындан арысында да тийишли бардырайыкь. Аланы унутмайыкь, эсе тутайыкь. Бу ишни кьурагъанлагъа Аллах кьаруу, кюч, берекет берсин».

Цийкьанланы Мухадин хажи уа былай деди: «Тыпыр ташыгъызгъа келип, Аллахны саламын бердигиз. Саламыгъыз узакь болсун. Ахшы мурадларыгъыз толсунла. Бу ариу байрамны кьурагъанлагъа да Аллах ыразы болсун.

Кьонакьла сахнагъа чыгып селеше, арада жырчыла да жыр айта, тойчула да тепсей тургъандыла. Ары келгенле алагъа бек сюйюп кьарагъандыла, тынгылагъандыла. Узакьгъа созулгъан кьарсла бла ашыра эдиле.

Селешгенлени араларында белгили поэссабиз Моттайланы Светлана бла Этезланы Бахаутдин да барэдиле. «Битеу Чегемни атындан алгъышлайма байрамыгъыз бла. Быллай кьыйын жерледе кьалала ишлеп жашагъан таулула бу элни мындан ары оюлургъа кьоймазла. Жангыртырла. Жашуу бери энгта да кьайтыр», - деди Этез ул.

Моттайланы Светлана уа: «Малкьарлы келсе, юйюнюгъу кьалар», деп бошдан айтмайдыла. Керемисиз кьаллай журтла ишленгендиле бурун адамларыбыз. Мындан арысында аланы сакъларыкь жаш телюду. Быллай ишлеге жаш адамланы кьоша турургъа керекди», - дегенди.

Тойдан, хапарладан сора да, уллу иш да этилди. Жаш адамла, кюрекле, ылытхыла алып, кьалагъа баргъан жолну тазаладыла. Тышындан келгенле ачашмазча белгиле да орнатдыла.

Бу огурулу ишни бардыртыргъа элни администрациясыны таматасы Атабийланы Аслан, аны болушлукьчусу Црайланы Хасан тири кьатышхандыла. Адамла жыйылыгъынчы, ала тохтарыкь жерлени кир-кипчикден тазалатхандыла.

Аладан сора да, белгилерге керекди Герийланы Абудзейидни бла «Эльбурсоидни» келечилерин. Абадан адамланы алларына барып, чатырлада олтуртуп, сыйлап тургъандыла. Сау болсунла аланы юйретгенле.

Ол кюн ариу жырлары, тепселери бла жыйылгъанланы кьууандыргъан артисттерибизни атларын да сагынайыкь: Атмырзаланы Эльдар, Гергьокьаланы Халимат, Темукьуланы Элла, Аскерланы Рамазан, Бэзюоланы Лейла, Кючюкланы Азиза, Темукьуланы Карина, Тебердиланы Зухура, кьобузчула Башийланы Фатимат бла Моттайланы Тимур.

Бурунгу элибиз Кюнлюмде

ан эди да, хапарыбызны аны бла бошайыкь:

Фахмусу Солтанбекни Кьозгъай адам журекни, Сый алдырды башына - Абайланы жашына.

Эрите журек бузун Тартханды кьыл кьобузун, Тамашагъа кьалдырып, Халкьгъа махтау салдырып.

Айтайым жокьду энчи, Тарыхчыбыз биринчи Абайланы жашыды, Кюнлюм тыпыр ташыды.

Мусосду аны аты, Аны жарыкь сыфаты Халкь эсинде кьалгъанды, Илмуда ыз салгъанды.

Кюнлюмю бар жашлары, Ыспас алгъан башлары, Назмуучла, малчыла Хар бир ишде алчыла.

Кюнлюм элден чыкьгъанла, Ауурлукьну жыкьгъанла, Тургъанча Абай кьала.

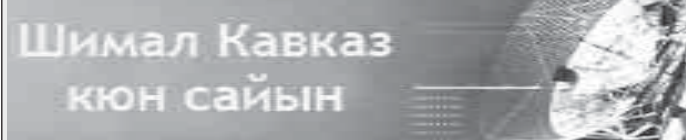

Онган солгъа: Цийкьанланы Мухадин хажи бла Жангоразланы Мухаммат.

жыйылыу ариу, кьууанч халда етдюрюлду. Ары келгенле уллу зауукьлукь тапдыла. Башха элде да юлюгъу алырла, ата-баба журтларын жокьлай турурла деп келлендиле. Кьазакъланы Борис Кюнлюм элни адамына алгъыш хазырлагъ-

Турсунла махтау ала! Отуз юч тукьум уя, Жашасынла насып жыя, Турсунла кюнлюмлюле, Бола ахшы кюнлюле!

ОСМАНЛАНЫ Хыясы.

Дербент юбилейге хазырланады

19 сентябрьде бардырылыкь шахарны 2000-жыллыгына «Петр I юйю» музей комплекс, Аскер махтауу паркы, Нарын-Кьала реставрация этилгендиле, орта школну жаңы мекамь салынганды. Кьырхлар насос станция алгынча этилгенди. «Стены Дербентской крепости» эсертмени тийресинде Шимал эм Кьыбыла кьабыргъланы тапландыргъандыла. Битеу бу ишлеге федерал эм республиканы бюджетлеринден 1, 2 миллиард сом бөлюнгенди.

- Битеу жумушла Шахарны кюнуне бошалыкьдыла. Алай ашыгышлыкь кьурагъа керек тюрлюду. Ишлени, бироз тыйып, юбилейден сора бийик качество бла андан ары бардыртыргъа тийишлиди. Бу ахшы тюрленулени алдыды. Озгъан 20 жылны ичинде да этилгенди арт кезууде, шахорда аллай бир зат, - дегенди РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинликке келечиси Сергей Меликов.

Грозныйде «Ахмат» кьаланы сюейдиле

Европада бек бийик кеп функциялы «Ахмат» кьаланы финансла бла инвесторла жалчытадыла. Проектни тамамлау кьошакь ишни жерле кьурагъа, регионда бизнесни айнытыргъа эм туристерине келулерине себеп боллукьду, деп билдиргенди Чечен Республиканы башчысы бла Правительствоуу пресс-службасы. Кьала Сунжа черекни жагъасында ишленирикди. Мекамьны 80 этажы боллукьду. Аны бийиклиги шили бла бирге 400 метрге жетерикди. Мында 100 ариу фатарла, 500 номерге отель, офисле, ресторана жаратыллыкьдыла. Жанында сатуу-алуу ара саллыкьдыла эм пейзаж парк орнатырыкьдыла. Проектни Дубайда «Бурдж-Халифа» бийиклики сюеген компания тындырылыкьды.

Ингушетияда мекамь фондну тинтирикдиле

Аны ючюн энчи ишни кьаууму кьураырыкьдыла. Ол юйледе заманында тынгылы эм бала турган ремонт бардырылганына, подвалны, чардакны, лифтлени, арбоз тийрелени халларына кьарарыкьдыла. Юйге ким оюу этгенине да энчи эс бурлукьдула. Андан сора да, Ингушетияны башчысы Юнус-Бек Евкуровну оюмуна кере, муниципалитетде тюрлю-тюрлю конкурсла етдюрюрге керекди. Сэз ючюн, «Эм иги арбоз», «Эм иги подъезд». Ала юйю, аны тегерегин тапландырыргъа болушуркьдула.

Дагыстанга Россейни Правительствоосу 137 миллиард сом бөлгенди

Тийишли бегимге премьер-министр Дмитрий Медведев кьол салганды. Билдиргенлерине кере, республиканы планы «Шимал-Кавказ федеральный округну айнытуу» деген кьырал программагъа киргенди. Анга кере, Дагыстанда 76 минг ишчи жер кьураырыкьды. 128 элге газ тортыллыкьды. Сабий садлагъа баргъанланы саны иги да эсерикди.

2015-2016 жыллада федерал бюджетден республикага 70, 9 миллиард сом бөлюнюрюкду. Биркиген жержерли бюджетден а - 66, 3 миллиард сом.

«Архыз» энгта да бир отель аллыкьды

Инвестор объектни бийил ноябрьде берирге мурадлыды. Андан сора уа 2015-2016 кьыш сезоннга номерлеге бронь этиу башланырыкьды. Бу проекте 266 миллион сом кьоратылганды. Беш кьатлы «Вертикаль» комплекс бир, эки эм юч жерли номерледен кьуралады. Мында бирден 209 кьонакь жашарыкьды. Алагъа рестор, лобби - барла, косметика салон ачылыкьдыла. Андан сора да, сауна, тюрк хамам ишлерикдиле.

Проектни инвестору Сергей Десюн айтханнга кере, комплекс кьайсы жаны бла да европалы стандартлагъа келишеди. Аны бла бирге багълалары туристлеге ауур керюнюрюк тюрлюдуле.

Иран компания кьанатлыгъа есдюрюю комплекс ачарыкьды

Иран компания Астрахань областьда кьанатлыгъа есдюрюю комплекс ачарыкьды. Аны юсюнден жержерли Халкьла аралы эм тыш экономика министерствода билдиргендиле.

-Мазандранда орналгъан «Пейвонд груп» инвесторну баш предпритиясыны аты иги бла айтылады. Аны тауукь балаланы есдюрюуде уллу сынауу барды. Бу проктни толтуруу жер-жерли рынокну толу жалчытыргъа онг берликди, - дегендиле ведомствода. -Комплекс Володар районда 420 гектар жерде орналлыкьды. Анга жюжекле чыгаргъан цехле, аш этген бөлум эм башха болушлукьчу мекамьла кирликдиле, -деп белгилегендиле министерствода.

Кьобанда медицина ишчилени хакьлары кёбейгенди

Кьобанда медицина ишчилени хакьлары биринчи сентябрьден ючден алты мингге дери есгенди. Игирек да участка терапевтлеге, педиатрлагъа кьошулгъанды. Аны юсюнден профильли министерствону пресс-службасы билдиреди.

Краснодар крайны саулыкь сакьлау министри айтханына кере, бу оюу хар врачны тийишли хакьы, пациентлени уа - бары керекли докторлары болуруна алланыды. Министерство бу мадар бла медицина ишчилени санын 355 врачча эм медсестраланы 610 кёбейтирге умутлуду. Бусагъатда Кьобанны больницаларына бла поликлиникаларына 10 минг врач бла 18 минг медсестра жетмейди.

Кисловодск курорт паркны кьайгъысын кере

Ставропольени властылары Кисловодск курорт паркны айнытуу программаны толтурууга тири кьатышырыкьдыла, дегенди крайны губернатору, Дмитрий Медведев кьол салгъан РФ-ни Правительствоусуна буйругъун ангылата.

- Кисловодскны паркы-Кавказ Минерал Сууланы маганалы кесегиди. Ол себепден аны кьайсы жаны бла да игилендириу - бизни сыйлы борчубузду, -дегенди Владимирова. Аны айтханына кере, хар ишге ол жууаплы адамланы белгилегенди. Шахарны администрациясыны башчысы Андрей Кулик курорт кьырал велике кьалганын иги шартха санагъанды. Дагында ол хауа багьуу дарожасын сакьлагъанын билдиргенди. Быллай парк Шимал Кавказда жокьду. Бусагъатда айтхылыкь Каскад баскычы эм башха объектлени жангыртыу башлагъанбыз, деп эсертгенди Кулик.

«Восточныйге» дагыда чакьыргъандыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

«Бююнлюкде отрядха кьошулургъа сюйгенлени саны бек кепдо: бир жерге ючеулен. Кьыралда уллу инфраструктура объектлени ишлетиуге кьатышханбыз, ол санда Сочиде Олимпиада мекамьланы да. Бизни вузланы окуучуларын танийдыла, хар жерге да сюйюп чакьырадыла.

Быллай ишлеге кьатышыу а жашуу сынауу бередиди. Жаш адамла башха жерлени кередиле, регионладан тенглерге бла танышадыла. Ол бек игиди. Андан сора да, башларын кечиндирирге, ата-аналарыны кьол кьыйынларына кьарап турмай, алагъа болушургъа юйренедиле. Ишлегенлери ючюн хакь теленеди - 25 минг сом. Ол а студентге иги болушлукьду», - дегенди бизни бла ушакьда Аслан Шафиев.

Тежаланы Алим «Горец» отрядха таматалыкь этеди. Ол кеси да иш келлюлюгю, жетишимле кергюзтгени ючюн «Восточный» космодрому кьурулушчусуна» деген майдалгъа тийишли болгъанды. «Ол а бек иги кьауумну башчысына бериледи. Алай ол кьуру мени угъай, отрядха саулдай да этилген даражады», - дегенди Алим бизни бла ушакьда.

Ол КьМКьУ-да физика-математика факультетде окуйду. Кеси да студент кьурулуш отрядлагъа тёртюнчю кере

Тежаланы Алим.

кьатышады. «Восточный» космодромча уллу, кьырал маганалы объектни ишлетиуге барыргъа онг чыкьгъаны ючюн республиканы оюучуларына ыразылыгъымы билдирлик эдим. Бизни студенттерибиз атларын иги бла белгили этгендиле. Андан сора да, анда шуёхла, жаңгы танышла тапханбыз. Ол да бек маганалыды. Жашларыбызны иш келлюлюклерни ючюн а келир заманда кьурулушлагъа путёвкала бергендиле», - деп чертгенди ол.

Белгиленген тизмеге Гидроэлектростанцияла да киреде. КьМР-де МВД-ны ведомстводан тышында по-

Брифинг Магъаналы объектлеге кьоркьуусулукь тийишлисича жалчытылыныныгы

Ич ишле министерствода бардырылгъан брифингге сёз полициячыла кьоркьуусулукьну жалчытыргъа борчул болган объектлени терактладан сакьлау жаны бла иш кьырал кьураалгъаны юсюнден баргъанды. Журналисте бла тубешюге КьМР-де МВД-ны ведомстводан тышында охранасыны полициячыла сакьларгъа борчул объектлеге кьалауурлукьну кьурау жаны бла бөлумюно таматасы Арсен Маршенкулов, ОВО-ну Нальчик шахарда кьалауур пунктуу таматасы Игорь Яйцки, МВД-ны «Охрана» унитар предпритиясыны директору Анзор Тхамадюков кьатышхандыла.

Арсен Маршенкуловну айтханына кере, 2013 жылда РФ-ни Правительствоу кьабыл керген 1629-р бегимге тийишлиликде полициячыла сакьларгъа борчул болган объектлени тизмеси жарашдырылгъанды. Анга кере, МВД-ны ведомстводан тышында охранасы республикада 103 объектде кьоркьуусулукьну жалчытыргъа керекдиле. Бу иш аладан 102-синде кьураалгъанды. «КьМР-ни Баш сюдио да киреди тизмеге, алай анда кьоркьуусулукь ючюн сюд представланы службасы жууалдыды», - дегенди Маршенкулов.

Жылны аллындан бери уа ОВО кьалауурлукь этген 263 объектни терактладан сакьлау кьырал кьураалгъаны тинтилгенди. Алада жорукьлагъа 198 бузукьлукь этилгенди ачыкьланганды. «Аланы кетериу жаны бла тийишли эсгертиуге этилгендиле. Асламында кемчиликке видеонаблюдение системала орнатылгъанлары, объектле кечу тийишлисича жарытылмагъанлары бла байламлыдыла», - деп чертгенди докладчы.

Белгиленген тизмеге Гидроэлектростанцияла да киреде. КьМР-де МВД-ны ведомстводан тышында по-

лициячылары уа Ашугер, Бахсан эм Кьашхатау ГЭС-лени сакьлайдыла. Андан сора да, «Нальчик» аэропортда, Бахсанда Нейтрино обсерваторияда, «Гидрометаллург» заводда, башха объектледе кьоркьуусулукьну да жалчытадыла.

Быйыл а РФ-ни МВД-сыны планына кере, отлукь-энергетика комплексени объектлерини болумлары тинтилликди. Бююнлюкде уа «Нальчик» АГЭС, «Прохладныйны жылуу-энерго» мюлюкю, «Каббалнефтеотпром», «Роснефть»-КБТК» компаниялада кьоркьуусулукь кьырал жалчытылынганы сююзолгенди. Аны кезиуиюнде законлагъа бузукьлукьла ачыкьлангандыла, ол санда инженер-техника жаны бла излемле толтурулмагъанлары тохташдырылгъанды. «Ол санда кьаууно юсюнден терк белгили этген сигнализация, видеонаблюдение камерала, тышындан келген адамны белгили этген системала жокьдула», - дегенди Маршенкулов.

Брифингге сёз адамла кеп санда жыйылгъан жерледе: школлада, тюрлю-тюрлю концертледе, парклда кьоркьуусулукьну жалчытыуу юсюнден да баргъанды. Арсен Маршенкулов, журналистлени соруула-

рына жууапла бере, республикада школаны асламында кьоркьуусулукьну ОВО-ну полициячылары сакьлагъанлары чертгенди. «Алай бизни бөлумлерибиз болмагъан жерле да бардыла. Республикада бир-бир школаны энчи кьалауурла сакьлайдыла, алай аланы орунларына да полициячыла ишлеселе иги боллукь эди», - дегенди ол.

Игорь Яйцки а энчи юйледе, фатарлада сигнализация салынуу юсюнден айтханды. Ол билдиргенча, жылны аллындан бери кьалауурлукьну жагытыуу жаңгы амалы кийирилгенди: GSM спутник системаны болушлугьу бла. «Аны хайырларыгъа сюйген адамгъа энчи ызла тартып айлапыр кереклиси жокьду. Жаланда сотовый телефонун болса тамамды. Бир кнопканы басханлай, полициячыла телефонун иесине болушлукь керек болгъанын ангылайдыла», - дегенди ол эмда бу жумуш ючюн бир айгъа жаланда 164 сом теленнген чертгенди.

Анзор Тхамадюков а КьМР-де МВД-ны «Охрана» унитар предпритиясыны ишини юсюнден билдиргенди. Ол кьураалгъаны он жылдан аслам болады. «Бююнлюкде бизни 200 сауулангъан кьалауурлукь 41 объектде кьоркьуусулукьну жалчытадыла. Ол санда Парламентни, Контроль-эсеплеучу палатаны, Налог эм Миграция федерал службаны бөлумлери мекямларын да. Андан сора да, ведомстводан тышында полициячыла бла бирге кьалауурлукь этген 266 объектде бла 614 фатарда орнатылгъан техниканы болумун тап халда тутабыз», - дегенди ол.

АБДУЛЛАХЛАНЫ Фатима.

ТИКАЛАНЫ Фатима. Суратла авторнудула.

Белгилеу

Белгилеу, сентябрьни биринчи ыйык кюннде нефть эмда газ промышленностда ишленген кеслерини байрамларын белгилейдиге. Быйыл алагы юбилей жылды. Ол кюн тохташдырылганлы 50 жыл болады. Анга бу бөлүмде ишленген спартакиада бла тубегендиге. «Кавказ» сабий солу лагерини спорт майданында «Газпром газораспределение Нальчик» акционер обществону районлада онеки филиалыны жюз сексенден аслам келечиси гитче футбол ойнап, таш эмда гранат атып, жип тартып, жюз метрге чабып да эришгендиге. Турнир олимпиада система бла бардырылганын белгилерге тийишлиди.

Валерий Золотарев, Валентин Жуков эмда судья Хажибж Таов.

Ишлей, солуй да биледиле

Аккылыланы Рашит ташны узакгыа сызганды.

Төреде болуучусу, спортчула бары да тизгин сөөледиле. Баш судья Хажиб Таов эришиулени башларга хазыргыны юсюнден ала кыраулангагы билдиреди эмда командаланы капитанларына уа компанияны байрагын кетюрюрге буорады.

Андан сора спортчуланы «Газпром газораспределение Нальчик» ОАО-ну профсоюз биригиуюну таматасы Валерий Золотарев, бу ачык акционер обществону генеральный директоруну орунбасары Валентин Жуков алгышлагандыла эмда эришиуле тап етериклерине, анга кыатышанла ахшы керюмдоле болдурукларына ышанганларын билдиргендиге.

Алай бла команда эсепде биринчи жерни «Газпром газораспределение Нальчик» ОАО-ну Бахсан районда филиалы алганды. Элбрус районну газчылары - экинчи эмда Черек аузуну келечилери ююнчю жерлеге чыккандыла.

Валерий Золотарев эришиуле бошалгандан сора ала кыралыуу бардырылганына ыразылыгын билдиргенди, былай спартакиада ахшы төреге айланганларын да иги шартха санаганды. «Биз профсоюз организациялары республикалы

Гранатны черек районну командасыны келечиси атады

болдурган командалагы кубокла, сыйлы грамотала, дипломла эмда эсде кыаллык саугала да берилгендиге.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

Башламчылык

Водительлеге таплыкыга кыралган юй

КМР-де кырал жумушланы толтуруу жаны бла кыошак бөлүм ишлеп башлаганды. Ол а жолда жюрюуге кыатышханлагы административ тазирлери болганларын бла кыалганларын тохташдырырга, ахчаны алайда окуна төлере онг берликди.

УГИБДД-ны пресс-службасындан бизге билдиргенлериче, жангы пункт ведомствону башламчылыкты бла кыралганды. Ол «Кавказ» федерал жолну 449-чу километринде орналынды, башха айтканда, Чегемни жанындан Нальчикке кирген жерде «Шалышка» поста.

Офисни кыуанчылы халда ачылыууна КМР-ни Транспорт эм связь жаны бла кырал комитетини башчысы орунбасары Аслан Биштоков, «Кыоркыуусуз республика» учрежденин директору Султан-Бек Кучмазов, суд приставлары бөлүмюну таматасы Таумырзаланы Мурат, УГИБДД-ны

административ бузукчулары эсепте алуу жаны бла арасыны таматасы Альберт Мамбетов кыатышхандыла. Офисде жолда жюрюуге кыоркыуусузлугу жаны бла инспекторла бирге суд приставлары эмда налог службаны кыулукчулары да ишлерикдиле. Пунктда терминалла да орнатылгандыла.

Инспекторла уа, хар ыйыкыдан да рейдле бардырып, «Поток» деген программа комплексни болушлугу бла борчларын заманында телемеген водительлени ачыкларга, суд приставла бла бирге ахчаны төлөрча мадарла этерге муратлыдыла.

Бу пунктну иши фйдалы болса, инспекторла энтта былай бир ненча офис ачарга белгилейдиге. Жылны аллындан бери уа автоматизацияланган системаланы болушлугу бла жолда кыоркыуусулук жаны бла инспекторла, 300 мингден аслам бузукчулык ачыкылап, 212,2 миллион сом тазир салгандыла. Бу ахчадан бююнлюкде жаладан 90 миллиону төленгенди.

Сизни тазиргиз болганын бла кыалганын билдирге, ахчаны төлере сөө эсегиз а, биринчиден, кырал жумушланы порталына (www.gosuslugi.ru) киргиз. Ол жаны бла информация МВД-ны ГИБДД-сыны официальной сайтында да басмаланыды (www.gibdd.ru).

Андан сора да, кеп функциялы араны бөлүмлеринде билдирге да болукуду. Аны офислери Нальчикде Хуранов атлы орамда, 9 мекямда, Бахсанда Революционная орамда, 2/10 юйде, Тырнауузда Эльбруская орамда, 31 мекямда, Прохладныйде Гагарин орамда, 44 юйде эмда Майскийде Энгельс орамда, 74 юйде орналыдыла. Тазирлени ГИБДД-да, Россейни почтасыны бөлүмлеринде да төлере болукуду.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазыраганды.

Программа

Белгороддан - алтын майдалла бла

РФ-ни Президентини буйругун толтуруу чекеринде «Урунурга эм кыоруулауага хазырма» (ГТО) физкультура-спорт комплекс жашауда бардырылды. Анга кере Белгородда августу ахырында 11-15 жыллык окуучулары араларында фестиваль болганды. Анга бизни республикадан сегиз адам кыатышханды, алаадан экиси - Залина Пекова бла Егор Логвинов - алтын майдалла кытыхандыла.

Бу кюнле уа КМР-ни Спорт министрствосунда ала бла тубешу кыралганды. Аланы алгышлай, ведомствону башчысы Асланбек Хуштов фестивальга башха субъектледен кеп спортчула барганын, аны себепли бу эки майдал бизге бютюн маганына болганын белгилегенди. Асланбек Витальевич сабийлеге келер жылда да жетишимли болурун, аслам майдал кытып келтирилери тежегенди.

Кемчиликлени юсюнден айта, министр жарауу тынгылы бардырыча пневматика ушок аллыкларын билдиргенди эмда тирлени жангыртгыга кереклисине эс бурганды. Ол сабийле профессионал спортчула болмасала да, саулукларын сакылар ючюн физкультура бла кюреширге кереклисине эс бурганды.

Ахырында хорлам болдуруп кыайтханлагы саугала берилгендиге. Тубешу бирге суратха туюшу бла бошалганды.

Эсертю: ГТО - Совет Союзуну кезиунде (1939 жылдан башлап 1991 жылга дери) жаш адамла патриот ниетде юйретуону чеклеринде бардырылганды. Анга кере окуучулары физкультура жаны бла хазырагандыла. Ала талай нормативни (чабуу, секириу, топ атыу, жюзоу эм башхала) толтурурга керек болгандыла. 2014 жылда уа РФ-ни Президентини Владимир Путин аны жангыртууну юсюнден буйрукыга кыол салганды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Жер-жерледен хапарла

Шимал Осетиядан жигит подводникке

Кырымда эсгерте салыкыдыла Шимал Осетиядан подводникке, Совет Союзуну Жигитине Астан Кесаевге 2016 жылда Севастопольда эсгерте салынырыкды. «Ол аны атын жюрюткен орамда ишлениркиди. Былайда солу парк кыуарга да умут барды», - деп хапарлайды жарым айрыкамда догерилени жамауатыны председатели Валерий Савлаев. - Монументни скульптор Ибрагим Хаев хазырларыкды. Ахчаны осетинли бизнесмен берликди.

Астан Кесаев 1914 жылда Христиановское (бусагытта Дигора) элде тууганды. 1933 жылда аскер-тенгиз флотда кыулук этип башлаганды. 1941 жылда мартта суу тубюнде жюрюген М - 117 кемени командирине тийишли көргендиге. 1944 жылны 31-чи майында анга Совет Союзуну Жигити деген ат берилгенди. 1977 жылда ауушханды. Севастопольда асыралганды.

Санкциялы продуктла бла тауукчаланы тойдурукчула

- Жюкле, Иваныч! Боз-мор пура бла толу машоку тири мюйюшге жатдырадыла. «Бу эт-сөөк ун жаныуарлагы бла юй кыанаттылагы аламат кыошак ашды», - деп ветсанутиль заводну директору Павел Барабанщиков. - Аны биз санкцияга туюшген продукциядан хазырлайбыз. Ырыскы нек зыраф болуруга керекди? Кертиси да, Россейге келтирмеге жарамагын товарлары кыурутууну юсюнден закон чыгаргандан сора регионлада кыужур ишле башлангандыла. Белгородда тогуз тонна бишлакны жер бла тент этгендиге. Кызаанда да венгер кыазланы учаларына «кыза салгандыла».

Самарада уа хайыр алырга оноулашхандыла. Утильзаводну мекямында деменгли «скороваркала» ишлейдиге. Алада 140 градус исилки. Сагыт жарым аллай «бишиу», алты сагыт кыуруу - ма сизге эт-сөөк ун.

Автобусланы водителерине галстукла бла ак келекле кийдиргендиге

Жамауат транспортну шофёрларына кеп болмай Шимал Осетияны профилыни министрствосу дресс-код кийиргенди. Ведомствода билдиргенлерине кере, форма республикада тигиледи. Анга кенчек, келек эм галстук киредиле. Бир комплектни багыасы 700 сомду. Муниципал водителерге ол хахсыз берилкиди. Айтырга, алагы кыыша жылы форма да хазырлана турады. Пассажириле шофёрланы кийимлери жаратадыла. Аланы ак келеклери бла галстуклары жолоучу болганлагы басынуулуку

береди. Руль артында профессионал олтурганын сезедиле. Водителге уа энди ала борчларына бютюнда жууаплы кырайбыз, дейдиле.

Олимпиада фатарла бла болушханды

Олимпиаданы ара шахарына кыралда биринчи болуп лыготниклеге фатарлагы очердны кетериге кыолундан келгенди. Жер-жерли властылагы Сочида 2014 жылда Оюнгагы ишленген юйле болушхандыла.

Муниципалитет аладан 691 фатар алганды. 275 юй болуларын игилендирге эркинликлери болганлагы тапдырылгандыла.

Олимпиададан кыалган зат, жангыз да лыготниклени проблемаларын тамаллап кыалмай, очердны да азайтырга онг бергенди. Тизмеде уа бусагытта 27 минг юйор турады.

Ачыкыланганына кере, 12 фатарны спорт объектлени салыр ючюн оюлган мекямланы иелери алгандыла, 92 ёксюзлеге туюшгендиге, 86 жашар жер туюрагын эм авария юйледе турганлагы бергендиге.

Кытайны аскер-хауа кючлери маймулла алгандыла

Кытайны аскер-хауа кючлери кыулукыга саулукчула жаш маймулланы алгандыла. Жаныуарлагы маганалы жумушну буюргандыла - самолётланы, вертолётланы пилотсуз аппаратланы учууларыны кыоркыуусулугун жалчыты.

Энчи юйретилген махакала учуучу-кыону жерни башында хар такыйкында самолётланы турбиналарына туюшерге болукук төгерек айлангы турган чыпчыкылары сюрюулерин аэропортдан кыыстарга керекдиле. Андан сора да, маймулла жангыз да бир базаны кыатында 200 чыпчык уны бузгандыла.

Энди кыраллы властылары бу жаныуарланы башха аэропортланы кыатында орнатырга муратлыдыла. Махакала уа угтай демейдиле. ВВС-де кыулук этгенлери ючюн кюн сайын инструкторладан ала алмала эм башха татлы затла аладыла.

Штрихкод кетеди?

Юйренчек штрихкод кеп бармай товарлары упаковаларындан кетерге болукуду. Нек десеги, ол берген чубур информация бююнлюкде хайырлануучулары ыразы этмейди.

Кертиси бла да штрихкодда продуктланы, аллергиялени кыуалганларын, товар кыайда чыгарылганыны юслеринден шарт билдиреуле жокчула. Аланы упаковканы башха кесеклеринде табарга болукуду. Алай кепле аллай информацияны Интернет-ни неда мобильный телефонну камерасыны юсю бла аладыла.

Ахырында жангы штрихкод кыаллай болуугу белгисизди. Бусагытта товар чыгарыуучулары асламы кыошак маркюрканы кийирге керешедиле. Ол товарны юсюнден керекли хапарлары дистанцион амал бла алырга себеплик этеркиди. Россейде аллай ниет суюлюди.

Волейбол

Мамырлыкны, саулук-эсенликни сайлай

Тырнауузу Владимир Губанов атлы спорт-саулук кючле комплексинде, Терроризмге кыажу кюрешде бир ниетлиликни кюнуне жораланып, волейболдан турнир бардырылганды.

Бек алгагы тиширчу командала эришгендиге. Алада биринчи жерни шахарны 3-чю номерли орта школуу командасы алганды, лицейчилик бла 5-чи номерли гимназиячыла аладан бир аз артка кыалгандыла.

Эр кишилени араларында Марий Эл Республикадан «Омон» команда хорлаганды. Экинчи жерге Тырнауузу ветеран командасы чыкканды, көндөлөнчю уа ючюнчюле болгандыла.

Аланы барысын да Элбрус

району администрациясыны башчысыны орунбасары Атакуланы Руслан алгышлаганды

эмда Физкультура эм спорт комитетден саугала бергенди. Анатолий ТЕМИРОВ.

Кыабарты-Малкыар Республиканы Культура министрствосу, КМР-ни Театрда ишленелерини союзу эм Али Шогенцуков атлы кыабарты кырал драма театр Али Шогенцуков атлы кыабарты кырал драма театрыну художестволу директору ЖАКАМУХОВА Куна Хажбаровнагы аны эгечи ЖАКАМУХОВА Роза Хажбаровна елгени бла байламлы, ушулу бушуу этип, кыагы сөз бердиге.

Яныкой элни муслиман жамауаты дин ахлусу КЪОНАКЪЛАНЫ Магомедни кызы БАЙСОЛТАНЛАНЫ Фатима дуниядан кетгени бла байламлы, бушуу этип, жууукларына, ахлуларына кыайгы сөз береди.

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал
РЕДКОЛЛЕГИЯ:
БЕШПАЙЛАНЫ Муталип (баш редакторуну орунбасары)
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редакторуну орунбасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь)
САРАККУЛАНЫ Асият
ТИКАЛАНЫ Фатима

ТЕЛЕФОНЛА:
Редаторуну приемный - 42-63-01.
Баш редакторуну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82.
Жууаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62, Корректорла - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ Б.Е.НОМЕРИ:
Жамауат-политика жашуу - 42-67-68, 42-24-02.
Культура - 42-75-82.
Социальный-экономика - 42-66-73, 40-59-18.
Жангылыкыла эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окуучула бла байламлыкыла жюрютуу эм реклама - 42-37-94.
Тилманча - 47-31-28. Энци корреспондент - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кыагыт жюрюмтейди. Кыол жазмалагы рецензия этилмейди эм ала артка кыайтарылмайдыла.
Газетде басмаланган материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишимге болукудула. Алада айтылган хар зат ючюн
Россей Федерацияны Басманы юсюнден законна тийишлиликде материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла.
Редакция авторладан 400 газет тизгинден (машинак бла жазылган 5-6 бет) кепно алмайды.
Газет Басманы эм асламы информацияны эркинликлери кыоруулауу жаны бла Кыабарты-Малкыар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июньда регистрация этилгенди.
Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагы КМР-ни Басма эмда асламы коммуникацияла жаны бла кырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.
Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33
Газетлени ислерине тапдыруу ючюн КМР-ни почта связыны федеральный Управлениасы жууаплыды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10
Газетлени розницага сатуу ючюн КМР-ни «Роспечать» акционер обществосу жууаплыды. Телефон: 42-69-34

Номерге графикте кере 19.00 сагытта кыол салынады. 20.00 сагытта кыол салынганды
ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГАРГАНЛА:
Курданланы Солемен - дежурный редактор; Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретарыны орунбасары; Зезаланы Лида - (1,2-чи бетле); Бийчеккуланы Жаннета - (3,4-чю бетле) - корректорла.
Тиражы 2100 экз. Заказ № 1513

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:
360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5
электрон почта: elbor_50@mail.ru